

אוניברסיטת בר-אילן

מכינה ייעודית למדעים מדויקים

סילבוס כתיבה אקדמית תשע"ח

מרצים: ד"ר רות ביתן-כהן
מר חן ינאי
גב' איריס ברעם
ד"ר יפעת עוז-איבשיץ

היקף הקורס: קורס שנתי בן 2 ש"ש

מטרות הקורס

1. שיפור יכולת הבנת הנקרא ופיתוח קריאה ביקורתית.
2. שיפור מיומנויות הכתיבה והקריאה.
3. היכרות עם יסודות הכתיבה האקדמית.
4. הקניית כלים למיזוג מקורות מידע.
5. שיפור השפה באמצעות קישוריות ולכידות טקסטואליות.
6. שיפור המודעות לתהליכי למידה נכונים.
7. העשרה לשונית.

נושאי הקורס

סמסטר א

כתיבת חיבור:

- מבנה החיבור – הכרה וזיהוי של דגמים רטוריים לכתיבת חיבור.
- הפסקה ומרכיביה.
- סוגי פסקאות: הנמקה, עימות, הסבר, הדגמה, פירוט.
- מאפייני הפסקה – לכידות וקישוריות: מילות קישור ומאזכרים.
- פסקת פתיחה.
- פסקת סיום.
- אמצעים רטוריים.
- הקול האישי של הכותב.
- בקרת איכות לחיבור.

סמסטר ב

מיזוג מקורות מידע:

- קריאת מאמר והכרת מרכיביו – קריאה סורקת/מרפרפת, 'תעודת הזהות' של הטקסט, הכותרת וסוגיה.
- איפיון ומיפוי מקורות מידע – סוגי מקורות מידע, מאפייני החיבור המדעי לעומת החיבור הפופולרי.
- תמצות (סיכום) – מטרות התמצות, סוגי התמצית: מכלילה (סיכום כולל), עניינית (סיכום בורר).

- מיזוג מקורות מידע – עימות והשוואה בין מקורות מידע באמצעות טבלה, הדיווח על מקורות המידע, הקול האישי של הכותב.
- מהימנות בכתובה המדעית – פלאגיאריזם, כללי הרישום הביבליוגרפי (APA), כתיבה אובייקטיבית/סובייקטיבית.

תקינות:

- תיקוני לשון וסגנון
- סימני פיסוק
- כללי הכתיב חסר הניקוד (כתיב מלא)
- שם המספר
- הרחבת אוצר המילים והמבנים התחביריים לשכלול יכולת הקריאה והכתיבה.

דרכי הוראה ולמידה

1. הוראה פרונטאלית – לימוד רקע תיאורטי, הקניית עקרונות הכתיבה והקריאה של הטקסטים, הרחבת הידע.
2. תרגול בכיתה – משובי עמית, תרגילים ליישום החומר ובדיקה בפורום הכיתתי.

חובות הקורס

- נוכחות מלאה בשיעורים.
- השתתפות פעילה במהלך השיעורים.
- הכנת מטלות ומשימות בכיתה וש"ב.
- תרגיל להגשה בסוף סמסטר א.
- מבחן מסכם בסוף סמסטר ב.

מרכיבי הציון

- 40% תרגיל להגשה – סמסטר א (כתיבת חיבור)
- 60% מבחן – סמסטר ב (מיזוג מאמרים)